

LET'S

EXPORTGREECE

εξάγουμε Ελλάδα

THE NEWSLETTER

09.12.2021 Τεύχος #28

Οι εμπορικές
συμφωνίες της ΕΕ

SPECIAL REPORT

Η βαυαρική οικονομία
και οι εμπορικές
ανταλλαγές
Ελλάδας - Βαυαρίας

Παρουσίαση της έκθεσης
Startups in Greece 2021-22

ΠΙΝΔΟΣ Α.Π.Σ.Ι.: Καινοτόμες
μέθοδοι εκτροφής
κοτόπουλων για την
παραγωγή προϊόντων υψηλής
προστιθέμενης αξίας

Export News

Οι εμπορικές συμφωνίες της ΕΕ

Η ΕΕ διαπραγματεύεται πολλές εμπορικές συμφωνίες με χώρες από όλο τον κόσμο. Ανακαλύψτε ποιες συμφωνίες βρίσκονται υπό διαπραγμάτευση.

Γιατί είναι σημαντικές οι εμπορικές συμφωνίες;

Οι εμπορικές συμφωνίες αποτελούν μία από τις βασικές συστατικές της εμπορικής πολιτικής της ΕΕ καθώς αποτελούν κινητήρια δύναμη για την οικονομική ανάπτυξη. Το 2020, η ΕΕ ήταν δεύτερη σε εξαγωγές αγαθών στον κόσμο (15%) μετά την Κίνα (18%) αλλά πριν τις ΗΠΑ (10%). Ήταν, επίσης για το 2020, ο τρίτος μεγαλύτερος εισαγωγέας αγαθών (13%) μετά τις ΗΠΑ (16%) και την Κίνα (14%). Οι νέες συμφωνίες δημιουργούν νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας και δημιουργούν χαμηλότερες τιμές και περισσότερη ποικιλία για τους καταναλωτές.

Υπάρχουν ανησυχίες ότι η αύξηση του ανταγωνισμού που υπάρχει εξαιτίας τέτοιων συμφωνιών οδηγεί στην μείωση θέσεων εργασίας σε ορισμένους τομείς. Ωστόσο, οι εμπορικές συμφωνίες μέχρι σήμερα αυξάνουν τις θέσεις εργασίας και δεν τις μειώνουν. Επίσης, πολλοί ανησυχούν ότι λόγω της αυξημένης προσφοράς μπορεί να πέσει η ποιότητα σε ορισμένα προϊόντα, όπως είναι τα τρόφιμα αλλά και πάλι η ΕΕ έχει κανόνες που ορίζουν

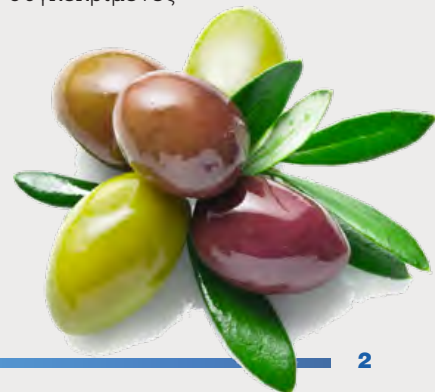
συγκεκριμένες προϋποθέσεις για την κυκλοφορία προϊόντων στην αγορά της.

Είδη συμφωνιών

Η ΕΕ μπορεί να συνάψει διαφορετικού είδους συμφωνίες με τρίτες χώρες. Αυτές μπορούν να επικεντρωθούν στη μείωση ή την εξάλειψη των δασμολογικών φραγμών, τη δημιουργία τελωνειακής ένωσης με την άρση των τελωνειακών δασμών ή και τη θέσπιση κοινού δασμολογίου για τις ξένες εισαγωγές.

Επίσης, μπορεί να αφορούν επενδύσεις αλλά και την επίλυση διαφορών στον τομέα των επενδύσεων, όπως για παράδειγμα, όταν μια επιχείρηση θεωρεί ότι η απόφαση μιας κυβέρνησης επηρεάζει τις επενδύσεις της στη χώρα αυτή.

Οι συμφωνίες μπορούν επίσης να συμβάλουν στην προστασία των παραδοσιακών ευρωπαϊκών τροφίμων, οδηγώντας τις χώρες στην αναγνώριση των γεωγραφικών ενδείξεων. Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν συγκεκριμένες περιγραφές για αυτά τα προϊόντα, εκτός και εάν αυτά παράγονται στην περιοχή και τον αντίστοιχο παραδοσιακό τρόπο. Αυτό ισχύει για προϊόντα όπως η γαλλική σαμπάνια, η ελληνική φέτα και οι ελιές καλαμάτας.

Ευρώπη

Η ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο σύναψαν συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας η οποία θέτει όρους εμπορικών συναλλαγών (όπως μηδενικούς δασμούς) και τους κανόνες δίκαιου ανταγωνισμού.

Βόρεια Αμερική

Η εμπορική συμφωνία της ΕΕ είναι αυτή με τον Καναδά, γνωστή ως Συνολική Οικονομική και Εμπορική Συμφωνία (ΣΟΕΣ/ΣΕΤΑ), τέθηκε προσωρινά σε ισχύ στις 21 Σεπτεμβρίου 2017 και θα τεθεί σε πλήρη ισχύ αφού επικυρωθεί από όλες τις χώρες της ΕΕ.

Όσον αφορά τις ΗΠΑ, το Συμβούλιο της ΕΕ ενέκρινε εντολή διαπραγμάτευσης συμφωνίας για την κατάργηση των δασμών των βιομηχανικών προϊόντων και την αμοιβαία αναγνώριση της διαπίστωσης της συμμόρφωσης. Τα επόμενα βήματα παραμένουν σε εκκρεμότητα. Τον Ιούνιο, η ΕΕ και οι ΗΠΑ εγκαινίασαν το Συμβούλιο ΕΕ-ΗΠΑ για το εμπόριο και την τεχνολογία, στόχος του οποίου είναι η ενίσχυση της συνεργασίας στο παγκόσμιο εμπόριο, σε οικονομικά και τεχνολογικά ζητήματα καθώς και στην εμβάθυνση των εμπορικών και οικονομικών τους σχέσεων.

Ασία

Η οικονομική εταιρική σχέση μεταξύ ΕΕ και Ιαπωνίας τέθηκε σε ισχύ την 1η Φεβρουαρίου του 2019. Η συμφωνία με το Βιετνάμ τέθηκε σε ισχύ το 2020.

Με την Κίνα δεν υπάρχουν εμπορικές διαπραγματεύσεις αλλά διεξάγονται συζητήσεις για τη σύναψη συνολικής επενδυτικής συμφωνίας μεταξύ των δύο πλευρών. Το Σεπτέμβριο του 2020, η ΕΕ και η Κίνα κατέληξαν σε συμφωνία για την αμοιβαία προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων 100 ευρωπαϊκών προϊόντων και 100 κινεζικών προϊόντων. Το Κοινοβούλιο ενέκρινε τη συμφωνία στις 11 Νοεμβρίου 2020. Η συμφωνία αναμένεται να επεκταθεί και σε άλλα 175 ευρωπαϊκά και κινεζικά προϊόντα τα επόμενα τέσσερα χρόνια.

Ωκεανία

Τον Ιούνιο του 2018 ξεκίνησαν διαπραγματεύσεις για μια ολοκληρωμένη εμπορική συμφωνία με την Αυστραλία. Οι διαπραγματεύσεις για μια συμφωνία με τη Νέα Ζηλανδία δρομολογήθηκαν στις 21 Ιουνίου 2018.

Λατινική Αμερική

Τον Ιούνιο του 2019 επετεύχθη κατ' αρχήν συμφωνία με τις χώρες της Mercosur (Αργεντινή, Βραζιλία, Παραγουάη και Ουρουγουάη) η οποία, ωστόσο, υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου.

Οι διαπραγματεύσεις για τον εκσυγχρονισμό της Συνολικής Συμφωνίας ΕΕ – Μεξικού ξεκίνησαν τον Ιούνιο του 2016. Η πολιτική συμφωνία επετεύχθη τον Απρίλιο του 2018. Απαιτείται όμως η έγκρισή της από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο για να μπορέσει να τεθεί σε ισχύ.

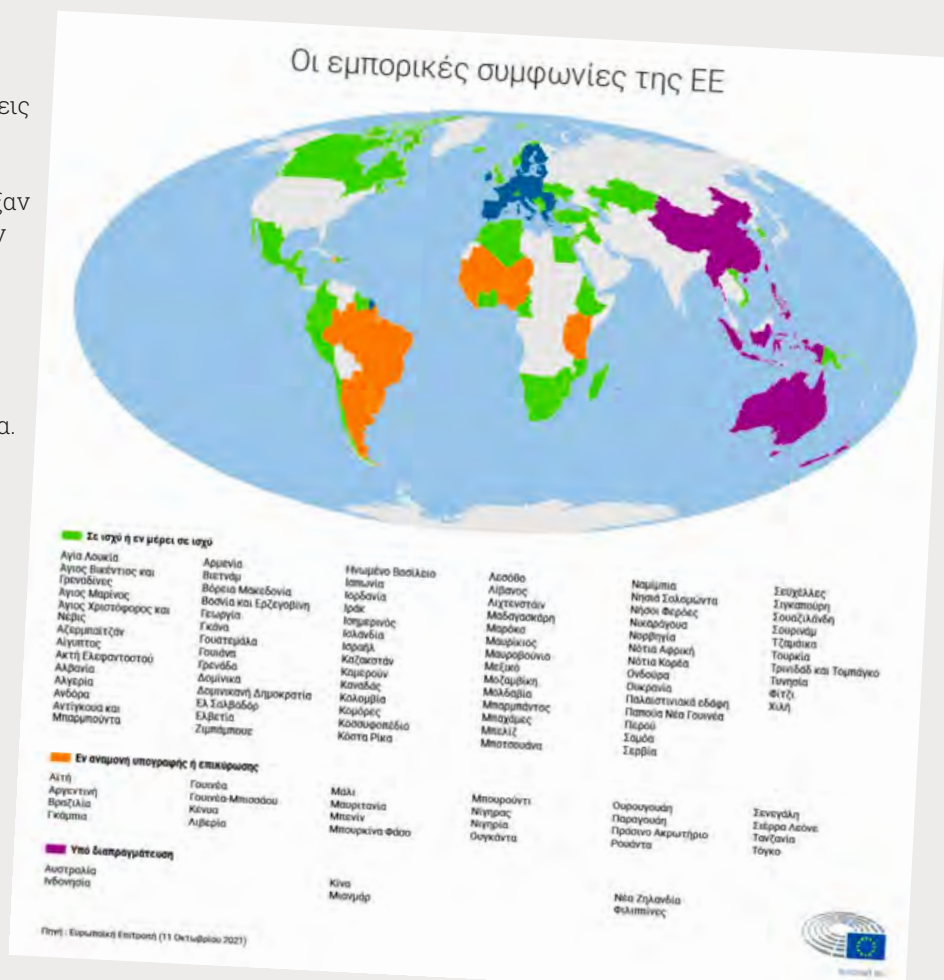
Νότια Μεσόγειος και Μέση Ανατολή

Πολλές συμφωνίες, συμπεριλαμβανομένων συμφωνιών σύνδεσης για την ενίσχυση των εμπορικών συναλλαγών, βρίσκονται σήμερα υπό διαπραγμάτευση με τη Νότια Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή. Πραγματοποιούνται, επίσης, συνομιλίες για την επέκτασή τους στους τομείς της γεωργίας και της βιομηχανίας με μεμονωμένες χώρες.

Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Από τότε που τέθηκε σε ισχύ η Συνθήκη της Λισαβόνας το 2009, οι εμπορικές συμφωνίες χρειάζονται την έγκριση του ΕΚ πριν τεθούν σε ισχύ, ενώ είναι απαραίτητη η συνεχής ενημέρωση των ευρωβουλευτών για την πορεία των διαπραγματεύσεων.

Οι ευρωβουλευτές έχουν ήδη δείξει ότι δεν διστάζουν να θέσουν βέτο σε συμφωνίες που τίθενται υπό αμφισβήτηση, όπως για παράδειγμα η Εμπορική Συμφωνία Κατά της Παραποίησης γνωστή και ως (ACTA), την οποία και απέρριψαν.

Παρουσίαση της έκθεσης Startups in Greece 2021-22

Με την υποστήριξη της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Επενδύσεων, παρουσιάστηκε στις 7 Δεκεμβρίου 2021, η έκθεση Startups in Greece 2021-2022, από το Foundation και το EIT Digital, σε συνεργασία με το VelocityPartners.

Η έκθεση, παρουσιάζει αναλυτικά στοιχεία για το ελληνικό οικοσύστημα, τα επιτεύγματα των νεοφυών επιχειρήσεων στη χώρα και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν, το 2021 αποτελεί μια ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα χρονιά, κατά την οποία είχαμε νέα ρεκόρ για την ολοένα και πιο αναπτυσσόμενη ελληνική startup σκηνή. Συνολικά, το νέο κεφάλαιο που χρησιμοποιήθηκε εντός του 2021, τριπλασιάστηκε σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, ενώ σημειώθηκε και ρεκόρ follow-on επενδύσεων.

Στο report καταγράφονται όλες οι επενδύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί τόσο στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού

προγράμματος EquiFund, όσο και από επενδυτικά σχήματα της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Παράλληλα, αναλύεται το προφίλ των εταιρειών που έχουν ενισχυθεί, ενώ ανανεώνονται και παρουσιάζονται οι λίστες με τις πιο επιτυχημένες ελληνικές startups, τόσο αυτών που έχουν λάβει τη μεγαλύτερη χρηματοδότηση, όσο και εκείνων που έχουν επιτύχει τις καλύτερες συμφωνίες εξαγοράς.

Στην εισαγωγική ομιλία του, ο Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων, **κ. Γιάννης Τσακίρης**, προανήγγειλε νέες επενδυτικές ευκαιρίες τονίζοντας χαρακτηριστικά: «Το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων σκοπεύει να διοχετεύσει ένα αρχικό κεφάλαιο πάνω από €200 εκατ. από δημόσιους πόρους στη νεοφυή επιχειρηματικότητα, χωρίς να αποκλείεται περαιτέρω αύξηση, χάρη σε κεφάλαια προερχόμενα από το Εθνικό Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Το συνολικό ποσό που θα είναι διαθέσιμο από το κράτος στους διαχειριστές επιχειρηματικών κεφαλαίων αυτή τη στιγμή είναι €1,26 δισεκατομμύρια».

Χαιρετισμό απηύθυνε από το βήμα της εκδήλωσης ο

Γιάννης Τσακίρης, Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Δημήτρης Κалаφρός-Γουσίος, συνιδρυτής του Foundation, συνιδρυτής και εταίρος του VelocityPartners

Πρόεδρος της EATE Καθηγητής **κ. Χάρης Λαμπρόπουλος**, αναφέροντας μεταξύ άλλων, «**εάν λάβουμε υπόψιν όλα** τα είδη των διαθέσιμων χρηματοοικονομικών μέσων και πόρων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν, πέραν των επενδύσεων σε μετοχικό κεφάλαιο στο επίπεδο των εταιρειών που επενδύουν, τα υπό διαχείριση κεφάλαια της EATE μπορούν να οδηγήσουν στη μόχλευση των συνολικών επενδύσεων στην πραγματική οικονομία πάνω από €7-€10 δισ. και να συμβάλουν σημαντικά στη συνολική αναπτυξιακή προσπάθεια».

Ο **κ. Δημήτρης Καλαβρός-Γουσίου**, συνιδρυτής του Found.ation, συνιδρυτής και εταίρος του Velocity Partners, παρουσιάζοντας την έκθεση ανέφερε ότι το 2021 ήταν μια χρονιά νέων ρεκόρ για την ολοένα αναπτυσσόμενη ελληνική startup σκηνή όσον αφορά στη χρηματοδότηση από κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών, τα exits και τους unicorns. Τόνισε επίσης χαρακτηριστικά ότι το ποσό των δέκα πρώτων εταιρειών σε άντληση κεφαλαίων, υπολογίζεται σε πάνω από 400 εκατομμύρια ευρώ, για το τρέχον έτος.

Η καθηγήτρια του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και εταίρος του Uni.Fund κ. Κατερίνα Πραματάρη τόνισε ότι τόσο στην Ελλάδα, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σειρά προς αξιοποίηση έχει ο χώρος γύρω από τα πανεπιστήμια και την έρευνα. «Θεωρώ ότι έχουμε μπροστά μας μια λαμπρή δεκαετία σε αυτόν τον τομέα» ανέφερε χαρακτηριστικά.

Ο εταίρος του TECS Capital fund κ. Αντώνης Ηλίας, στην τοποθέτησή του διαπίστωσε μια συλλογική ανάπτυξη του τομέα των startups επιχειρήσεων, η οποία αναπαρίσταται διαγραμματικά, με μια ανοδική καμπύλη που βρίσκεται ακόμα σε πρώιμο στάδιο, δίνοντας σημαντικές επενδυτικές ευκαιρίες για τα επόμενα χρόνια.

Ο κ. Απόστολος Αποστολάκης, ιδρυτής της Venture Friends ανέφερε ότι οι άνθρωποι που βρίσκονται στο οικοσύστημα των startups βιώνουν την έντονη ανάπτυξη και εξέφρασε την πεποίθηση ότι σύντομα θα έχουμε εισαγωγές startups στο χρηματιστήριο, κάτι που θα συμβάλλει στην περαιτέρω ανάπτυξη του συγκεκριμένου τομέα.

Τη συζήτηση συντόνισε ο COO & Head of Strategy της εταιρείας στρατηγικής επικοινωνίας Socialdoο κ. Παναγιώτης Κακολύρης, ο οποίος ανέφερε ότι το

πολιτικό περιβάλλον και η οικονομική - τεχνολογική συγκυρία έχουν δημιουργήσει ένα σημαντικό παράθυρο ευκαιρίας για τις ελληνικές startups.

Ολόκληρη την έκθεση μπορείτε να δείτε εδώ

Ακολουθούν μερικά από τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στην έκθεση:

- Ο συνολικός αριθμός των startups που χρηματοδοτήθηκαν φέτος είναι μεγαλύτερος από 70, κατά 30% περισσότερες σε σχέση με πέρυσι, ενώ οι συνολικές επενδύσεις που εξασφαλίστηκαν από αυτές ξεπερνούν τα €500 εκατ.
- Οι 10 κορυφαίες ελληνικές νεοφυείς επιχειρήσεις φέτος συγκέντρωσαν συνολικά 397 εκατομμύρια ευρώ, υπερδιπλάσιο ποσό σε σχέση με αυτό που συγκεντρώθηκε το προηγούμενο έτος.
- Το 2021 σημειώθηκαν επίσης και κάποια exits, τρία από τα οποία μπήκαν απευθείας στη λίστα των 10 κορυφαίων όλων των εποχών, σε όρους αξίας. Είναι επίσης η χρονιά που είμαστε σε θέση να κατονομάσουμε τις πρώτες εταιρείες που φτάνουν το στάδιο “unicorns” της ελληνικής επικράτειας (PeopleCert, Blueground και Viva Wallet).
- Εξετάζοντας τα ποσά που οι εταιρείες ζητούν από τα funds, παρατηρείται αξιοσημείωτη αύξηση στην περιοχή των €100.000 έως €200.000, καθώς και στα €400.000 έως €500.000. Αυτό σηματοδοτεί τη δημιουργία ενός νέου κύματος νεοφυών επιχειρήσεων που θα ξεχωρίσουν και θα αφήσουν το στίγμα τους το 2022. Όσον αφορά την εστίασή τους στην αγορά, σχεδόν το 70% από αυτές εστιάζει στο B2B.
- Οι τρεις κορυφαίοι τομείς στους οποίους δραστηριοποιούνται οι νεοφυείς επιχειρήσεις παραμένουν οι Life Sciences, Retail και AgriTech, με τις startups των Maritime Tech και Deep Tech να συνεχίζουν να βρίσκονται σε ανοδική πορεία, που αναμένεται να διατηρήσουν και εντός του 2022.
- Η συμμετοχή μη Ελλήνων επενδυτών σε επενδυτικούς γύρους ελληνικών εταιρειών ανεβαίνει στο εντυπωσιακό ποσοστό του 84,9%, επικυρώνοντας την ανάπτυξη του τοπικού οικοσυστήματος και δημιουργώντας το έδαφος για περισσότερη εξωστρέφεια.

SPECIAL REPORT©

Η βαυαρική οικονομία και οι εμπορικές ανταλλαγές Ελλάδας - Βαυαρίας

Η βαυαρική οικονομία και οι εμπορικές ανταλλαγές Ελλάδας - Βαυαρίας

1. Μακροοικονομικές εξελίξεις

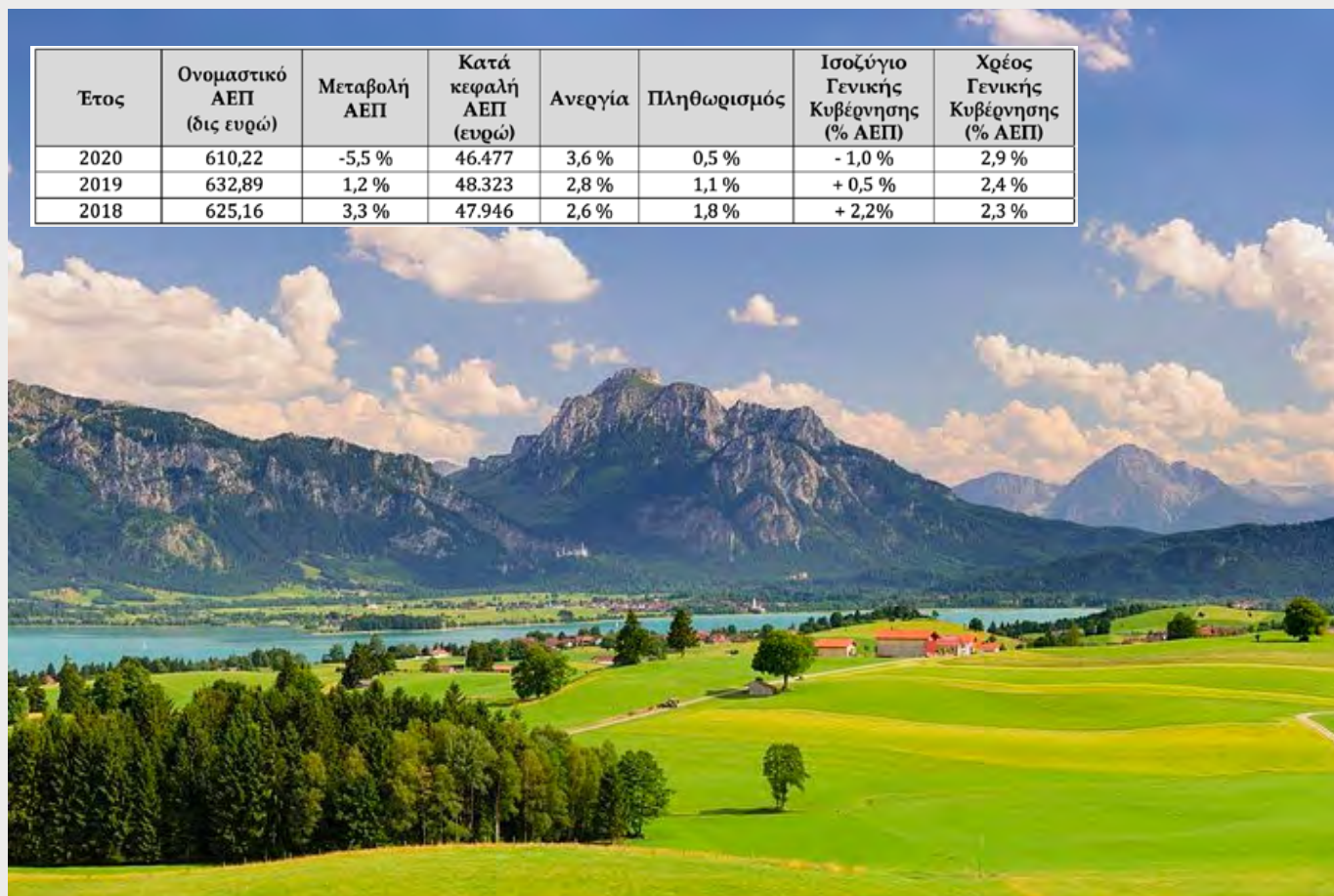
Η Βαυαρία με έκταση 70,552 τ. χλμ. και πληθυσμό 13,12 εκατ., αποτελεί το πρώτο σε έκταση και το δεύτερο σε πληθυσμό κρατίδιο της Γερμανίας. Το ΑΕΠ της Βαυαρίας ανήλθε το 2020 σε 610 δις ευρώ (έναντι 633 δις ευρώ το 2019), καταλαμβάνοντας την 2η θέση μεταξύ των γερμανικών κρατιδίων (μετά από τη Βόρεια Ρηνανία Βεστφαλία με 697 δις ευρώ). Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης η οικονομία της Βαυαρίας θα κατείχε, εάν ήταν ανεξάρτητο κράτος, την όγδοη θέση στην Ε.Ε. των 27.

2. Εξωτερικό εμπόριο

Στη Βαυαρία οφείλεται το 14,2% του συνόλου των γερμανικών εισαγωγών. Οι εξαγωγές (χωρίς πετρελαιοειδή) ανήλθαν το 2020 σε 168,2 δις ευρώ, έναντι 158,9 δις ευρώ το 2019. Οι πέντε πρώτες χώρες αποδέκτες των εξαγωγών Βαυαρίας ήταν οι Η.Π.Α. (17,2 δις ευρώ), Κίνα (15,6 δις), Αυστρία (13,1 δις ευρώ), Γαλλία (11,6 δις ευρώ) και Ιταλία (10,3 δις ευρώ). Οι βασικές κατηγορίες εξαγόμενων προϊόντων είναι τα οχήματα και μέρη οχημάτων (36 δις ευρώ, 21,6% μερίδιο επί συνόλου εξαγωγών), μηχανολογικός εξοπλισμός (30 δις ευρώ, 17,9%), ηλεκτρονικοί υπολογιστές, ηλεκτρονικά και οπτικά προϊόντα (18 δις ευρώ, 11%), ηλεκτρολογικός εξοπλισμός (16 δις ευρώ, μερίδιο 9,9%), χημικά (10 δις, 6,3%), και τρόφιμα και προϊόντα διατροφής (με 7,5 δις, 4,5%).

Οι εισαγωγές (χωρίς πετρελαιοειδή) ανήλθαν το 2020 σε 180,2 δις ευρώ, έναντι 192 δις ευρώ το 2019. Οι πέντε πρώτες χώρες ως προς τις εξαγωγές στη Βαυαρία ήταν οι Κίνα (18,8 δις ευρώ), Αυστρία (14,6 δις), Τσεχία (14,1 δις ευρώ), Πολωνία (13,4 δις ευρώ) και Η.Π.Α. (12,3 δις ευρώ). Τα βασικότερα προϊόντα που εισήχθησαν στη Βαυαρία

Ετος	Ονομαστικό ΑΕΠ (δισ ευρώ)	Μεταβολή ΑΕΠ	Κατά κεφαλή ΑΕΠ (ευρώ)	Ανεργία	Πληθωρισμός	Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)
2020	610,22	-5,5 %	46.477	3,6 %	0,5 %	- 1,0 %	2,9 %
2019	632,89	1,2 %	48.323	2,8 %	1,1 %	+ 0,5 %	2,4 %
2018	625,16	3,3 %	47.946	2,6 %	1,8 %	+ 2,2%	2,3 %

ήταν ηλεκτρονικοί υπολογιστές, ηλεκτρονικά και οπτικά προϊόντα (30,2 δις ευρώ, 16,7% μερίδιο επί συνόλου εισαγωγών), οχήματα και μέρη οχημάτων (26,6 δις, 14,7%), ηλεκτρολογικός εξοπλισμός (17,9 δις ευρώ, 9,9%), μηχανολογικός εξοπλισμός (14,6 δις ευρώ, 8,0%), χημικά (9,7 δις, 5,4%) και τα φαρμακευτικά προϊόντα (6,7 δις, 3,7%).

3. Σημαντικότεροι κλάδοι της βαυαρικής οικονομίας

A. Βιομηχανικός τομέας

Η Βαυαρία είναι μια από τις πιο ανεπτυγμένες βιομηχανικά περιοχές της Γερμανίας αλλά και ευρύτερα της Ευρώπης. Ο κύκλος εργασιών του μεταποιητικού τομέα στη Βαυαρία ανήλθε το 2020 σε 349 δις ευρώ (έναντι 382 δις ευρώ το 2019) και καταλαμβάνει την πρώτη θέση στη Γερμανία. Η βιομηχανία χαρακτηρίζεται από υψηλό δείκτη εξωστρέφειας (ο δείκτης εξαγωγών το 2020 ήταν 53,5% - μέσος όρος Γερμανίας: 48,0%), έναντι 48,8% έτους 2020 και η συνεισφορά της στο ΑΕΠ του κρατιδίου αγγίζει το 56% και με όρους ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας το 23,0% (24,8% το 2019).

Ο βιομηχανικός κλάδος Βαυαρίας αποτελεί μοχλό καινοτομίας και τεχνολογικής ανάπτυξης. Ο κλάδος απαρτίζεται περισσότερες από 7.900 επιχειρήσεις (με 20 ή περισσότερους εργαζόμενους), οι οποίες απασχολούν σχεδόν 1,3 εκατομμύρια εργαζόμενους.

Ο ισχυρότερος τομέας της βαυαρικής βιομηχανίας είναι η αυτοκινητοβιομηχανία (29% του κύκλου εργασιών), ενώ ακολουθεί ο μηχανολογικός (14,3%) και ο ηλεκτρονικός / ηλεκτρολογικός εξοπλισμός (14,4%).

B. Τριτογενής τομέας

Ο τριτογενής τομέας παραμένει ο σημαντικότερος στη διαμόρφωση του ΑΕΠ, τόσο σε όρους προστιθέμενης αξίας, όσο και από πλευράς αριθμού απασχολούμενων. Αξιοσημείωτο είναι ότι το ήμισυ σχεδόν των δραστηριοτήτων του τριτογενούς τομέα συνδέεται στενά με επιχειρήσεις του μεταποιητικού κλάδου. Πράγματι, η βαυαρική βιομηχανία χαρακτηρίζεται από την οργανική της διασύνδεση με εταιρείες παροχής υπηρεσιών, τόσο σε επίπεδο ανάθεσης σε εξωτερικούς παρόχους τμημάτων της παραγωγικής διαδικασίας (λογιστική διαχείριση, CAD, διαχείριση ανθρωπίνου δυναμικού), όσο και συνοδευτικών υπηρεσιών και παροχών, οι οποίες προωθούν και πλαισιώνουν τα παραγόμενα αγαθά (συντήρηση, χρηματοδότηση, εκπαίδευση).

Καθοριστικό ρόλο στον τριτογενή τομέα διαδραματίζουν οι δραστηριότητες παροχής τεχνικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών προς επιχειρήσεις (εμπειρογνομόνων, τεχνικών συμβούλων, μηχανικών πληροφορικής και επικοινωνιών, φοροτεχνικών, ορκωτών λογιστών, νομικών συμβούλων, χρηματοοικονομικών συμβούλων, εταιρειών leasing, ειδικών σε θέματα επικοινωνίας και διαφημιστικής προβολής).

Τρεις κλάδοι διακρίνονται ιδιαίτερα για τη συμβολή τους στην παραγόμενη προστιθέμενη αξία του τριτογενούς τομέα. Στον κλάδο υπηρεσιών πληροφορικής και επικοινωνιών κυριαρχεί, αναμφίβολα, ο πολυεθνικός κολοσσός SAP που ειδικεύεται στην παροχή υπηρεσιών λογισμικού προς επιχειρήσεις, υπάρχουν όμως και εκατοντάδες μεγάλες αλλά και μικρομεσαίες επιχειρήσεις του τομέα ITC που διαθέτουν υψηλή τεχνογνωσία και αξιόλογη παρουσία στις διεθνείς αγορές.

Υπολογίζεται, ότι στο συγκεκριμένο τομέα δραστηριοποιούνται 20.000 βαυαρικές επιχειρήσεις, οι οποίες απασχολούν περί τους 300.000 εργαζόμενους. Οι σημαντικότεροι κλάδοι είναι του λογισμικού και της μικροηλεκτρονικής, ενώ παράλληλα ιδιαίτερη άνθηση παρουσιάζουν οι κλάδοι ψηφιοποίησης της παραγωγής, τεχνητής νοημοσύνης, κυβερνοασφάλειας, ηλεκτρονικής υγείας, διαδικτύου των πραγμάτων και ψηφιοποίησης στον τομέα της ενέργειας.

Ο κλάδος ITC αποτελεί συνεπώς βασικό πυλώνα της βαυαρικής οικονομίας και επιταχύνει την αποτελεσματική διάχυση νέων τεχνολογιών και καινοτομίας σε όλο τον παραγωγικό ιστό του κρατιδίου. Οι μεγαλύτερες πολυεθνικές εταιρείες του κλάδου, όπως IBM, Microsoft, Google, Huawei αλλά και μεγάλοι γερμανικοί όμιλοι (BMW, Audi, Siemens) έχουν αναπτύξει στη Βαυαρία και ιδιαίτερα στο Μόναχο εκτεταμένη

παραγωγική και ερευνητική δραστηριότητα, καθιστώντας τη Βαυαρία έναν από τους σημαντικότερους κόμβους υψηλής τεχνολογίας σε παγκόσμιο επίπεδο.

Στη Βαυαρία ενεργοποιείται ένα ιδιαίτερα δραστήριο cluster τεχνολογιών επικοινωνίας και πληροφορικής (cluster Informations- und Kommunikationstechnik), το οποίο έχει ενσωματωθεί από το 2016 στο Zentrum.Digitalisierung. Bayern (ZD.B) και λειτουργεί ως ανοικτό δίκτυο με 700 περίπου ενεργά μέλη, εκ των οποίων το μεγαλύτερο μέρος ασχολούνται με λογισμικό και έχουν σημαντική δραστηριότητα σε διεθνές επίπεδο.

Η Βαυαρία κατέχει τα πρωτεία στον τομέα αυτό στη Γερμανία και μια περίοπτη θέση σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Η ψηφιοποίηση της βιομηχανικής παραγωγής αποτελεί τη μεγάλη πρόκληση του μέλλοντος για τη βαυαρική βιομηχανία. Υπολογίζεται ότι το 6% των επιχειρήσεων που λειτουργούν στο Μόναχο δραστηριοποιούνται στον κλάδο ΤΠΕ, ο οποίος αντιπροσωπεύει το 7% του κύκλου εργασιών και το 8% της συνολικής απασχόλησης.

Εξίσου σημαντικό ρόλο στη βαυαρική οικονομία κατέχει ο χρηματοοικονομικός, τραπεζικός και ασφαλιστικός κλάδος. Υπενθυμίζουμε, ότι η Βαυαρία υπήρξε ιστορικά το λίκνο της σύγχρονης κεφαλαιαγοράς. Η πρώτη τράπεζα παγκοσμίως ιδρύθηκε το 1486 από τον οίκο Fugger στο Augsburg, ενώ από το 1540 λειτούργησαν στο Augsburg και τη Νυρεμβέργη οι πρώτες οργανωμένες κεφαλαιαγορές, αλλά και οι πρώτες μεγάλες εμποροπανηγύρεις που αποτέλεσαν τον πρόδρομο των σημερινών Διεθνών Εκθέσεων.

Σήμερα, το Μόναχο διαθέτει το τρίτο σε μέγεθος Χρηματιστήριο στη Γερμανία, το οποίο ειδικεύεται στη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Αποτελεί επίσης το δεύτερο, μετά τη Φρανκφούρτη, τραπεζικό

κέντρο και είναι η έδρα μεγάλων ομίλων όπως του Hypovereinsbank (HVB) Group.

Η Βαυαρία αποτελεί επίσης το μεγαλύτερο κέντρο στη Γερμανία εταιρειών ασφάλισης και ανασφάλισης και συναφών υπηρεσιών και είναι η έδρα εταιρειών που έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο στις διεθνείς αγορές όπως ο όμιλος Allianz, η HUK-Coburg, η εταιρεία παροχής υπηρεσιών νομικής κάλυψης D.A.S, η οποία συγχωνεύτηκε το 2015 με τον όμιλο Ergo Versicherungen AG, ο όμιλος ανασφάλισης Münchner Rück που ιδρύθηκε το 1880 στο Μόναχο και ανέλαβε να διαχειριστεί τις χρηματοοικονομικές επιπτώσεις του μεγάλου σεισμού στο San Francisco το 1906.

Τα μέσα ενημέρωσης, η ραδιοτηλεοπτική παραγωγή και οι εκδοτικοί οίκοι αποτελούν τον τρίτο σημαντικότερο κλάδο στον τριτογενή τομέα. Η Βαυαρία, μαζί με την αντίζηλο της Βόρεια Ρηνανία Βεστφαλία, φιλοξενούν τα σημαντικότερα γερμανικά μέσα ενημέρωσης, όπως το ProSiebenSat.1 Media AG, που διαδέχτηκε τον όμιλο Kirch και απασχολεί περίπου 7.500 υπαλλήλους, το Kabel Deutschland που είναι ο μεγαλύτερος πάροχος καλωδιακής τηλεόρασης στη Γερμανία, τον πάροχο δορυφορικής τηλεόρασης Astra Deutschland GmbH, που μετέφερε το 2006 την έδρα του από το Eschborn στο προάστιο του Μονάχου Unterföhring, και την εταιρεία εκπομπής και υπηρεσιών ψηφιακού σήματος SES Platform Services.

Οι ραδιοτηλεοπτικοί παραγωγοί είναι κατά κύριο λόγο εγκατεστημένοι στην πόλη του Μονάχου, όπου λειτουργούν 20 ραδιοφωνικοί και 30 τηλεοπτικοί σταθμοί, ο δημόσιος φορέας

ραδιοτηλεόρασης Bayerischer Rundfunk, πάροχοι συνδρομητικής τηλεόρασης, το κανάλι τηλεοπτικών αγορών Home Shopping Europe 24 (HSE24), καθώς και θυγατρικές των δύο διεθνών τηλεοπτικών δικτύων Discovery Networks και Sony Pictures TV.

Στην πρωτεύουσα του κρατιδίου δραστηριοποιούνται εξάλλου 1.200 εταιρείες κινηματογραφικής παραγωγής που απασχολούν πάνω από 9.000 τεχνικούς και υπαλλήλους, ενώ τα στούντιο της Bavaria Film συγκαταλέγονται αναμφισβήτητα στα σημαντικότερα της Ευρώπης.

Στον εκδοτικό τομέα, το Μόναχο καταλαμβάνει σε παγκόσμια κλίμακα τη δεύτερη θέση μετά τη Νέα Υόρκη. Περισσότεροι από 200 εκδοτικοί οίκοι, μεταξύ των οποίων ο Langenscheidt (λεξικά) που ανήκει πλέον στον όμιλο Klett Gruppe, το C.H. Beck (νομικά βιβλία και εγχειρίδια), δημοσιεύουν κάθε χρόνο 15.000 περίπου τίτλους. Στο χώρο του Τύπου, το Μόναχο είναι η έδρα της Süddeutsche Zeitung, μίας από τις μεγαλύτερες γερμανικές εφημερίδες, του περιοδικού Focus και των εκδόσεων Burda που καλύπτουν ένα ευρύτατο φάσμα εκδόσεων ποικίλης ύλης.

Τέλος, η Βαυαρία έχει εξαιρετικά αναπτυγμένες υποδομές στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογίας, στον οποίο αφιερώνει 3,2% του ΑΕΠ, ένα από το υψηλότερα δηλαδή ποσοστά στη Γερμανία. Διαθέτει πολυάριθμες νεοφυείς και καινοτόμες επιχειρήσεις καθώς και ισχυρά και άριστα οργανωμένα clusters ανά τομέα δραστηριότητας.

Γ. Ο πρωτογενής τομέας στη Βαυαρία

Η συνολική έκταση που χρησιμοποιείται στη Βαυαρία για αγροτικές καλλιέργειες και κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις ανήλθε το 2019 σε 3,1 εκατ. εκτάρια, ενώ αποτελεί, συγκριτικά με τα άλλα κρατίδια, την μεγαλύτερη

έκταση για αγροτικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις καθώς και το 18,6% της συνολικής γεωργικής έκτασης Γερμανίας. Αναλυτικότερα, η καλλιεργούμενη αρόσιμη γη ανήλθε σε 2,01 εκατ. εκτάρια και οι μόνιμοι βοσκότοποι σε 1,08 εκατ. εκτάρια. Επιπρόσθετα η δασική έκταση υπολογίζεται σε 2,49 εκατ. εκτάρια.

Η μέση αξία γης για ανωτέρω εκμεταλλεύσεις παρουσιάζει σημαντική αύξηση την τελευταία δεκαετία στη Βαυαρία. Ειδικότερα, από 25.899 ευρώ /εκτάριο το 2010 ανήλθε σε 64.909 ευρώ /εκτάριο το 2019, καταγράφοντας αύξηση 150%.

Στον πρωτογενή τομέα Βαυαρίας δραστηριοποιούνται 86.530 επιχειρήσεις άνω των 5 εκταρίων γεωργικής εκμετάλλευσης (32,5% επί συνόλου Γερμανίας), στις οποίες απασχολούνται

125.100 εργαζόμενοι, ήτοι το 1,7% των απασχολούμενων στη Βαυαρία. Η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία που παρήγαγαν οι ανωτέρω επιχειρήσεις ανήλθε σε 5,3 δις ευρώ, εκ των οποίων 4,09 δις ευρώ οι επιχειρήσεις αγροτικής εκμετάλλευσης και 1,34 δις ευρώ η δασοκομία. Η συνολική αξία παραγωγής (προϊόντα και συναφείς υπηρεσίες) ανήλθε σε 10,4 δις ευρώ, εκ των οποίων το 50% αφορούσε στην παραγωγή ζωικών προϊόντων (26% γάλα, 9,8% βοοειδή), 41% φυτικά προϊόντα (10,9% δημητριακά, 9% ζωοτροφές), 8% συναφείς υπηρεσίες και 1% λοιπά προϊόντα.

Η αξία των εξαχθέντων αγροδιατροφικών προϊόντων ανήλθε σε 9,71 δις ευρώ (5,1% των συνολικών εξαγωγών Βαυαρίας), ενώ οι εισαγωγές σε 10 δις ευρώ (5,2% των συνολικών εισαγωγών Βαυαρίας). Το 80% των εξαγωγών Βαυαρίας έχει ως αποδέκτες χώρες κ.μ. της ΕΕ. Σημειώνεται ότι μια στις τέσσερις θέσεις εργασίες στον πρωτογενή τομέα οφείλεται στην εξαγωγική δραστηριότητα. Τρεις στις τέσσερις βαυαρικές

επιχειρήσεις του εν θέματι τομέα ασχολούνται με την κτηνοτροφία (αποκλειστικά ή παράλληλα με την αγροτική καλλιέργεια), εκ των οποίων 42.970 μονάδες εκτροφής βοοειδών (3 εκατ. ζώα), 27.588 μονάδες με αγελάδες γαλακτοπαραγωγής (1,13 εκατ. ζώα) και 4.500 χοιροστάσια (3,06 εκατ. ζώα).

Αξιόλογο μερίδιο των καλλιεργούμενων εκτάσεων, σχεδόν το 17% ή 451.000 εκτάρια, χρησιμοποιείται για την παραγωγή γεωργικών ανανεώσιμων πρώτων υλών, δηλαδή ενεργειακά φυτά για την παραγωγή βιοαερίου, βιοαιθανόλης και βιοντίζελ.

Οι βαυαρικές επιχειρήσεις του πρωτογενή τομέα χαρακτηρίζονται από σημαντική διαφοροποίηση των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων. Υπολογίζεται ότι το 65% εξ αυτών έχει και δεύτερη εισοδηματική πηγή, όπως την παραγωγή ΑΠΕ, τον αγροτουρισμό και την απευθείας πώληση στη λιανική αγορά των παραγόμενων προϊόντων τους.

Τέλος, η σημαντική θέση της αγροδιατροφικής επιχειρηματικότητας στην οικονομία της Βαυαρίας (agri-business), δηλαδή οι επιχειρηματικές δραστηριότητες που σχετίζονται με την πρωτογενή παραγωγή, τη μεταποίηση, τη διακίνηση και την πώληση βρώσιμων αγροτικών προϊόντων, οφείλεται κατά κύριο λόγο στην ολιστική προσέγγιση της βαυαρικής πολιτικής για τον πρωτογενή τομέα. Η ανωτέρω πολιτική επικεντρώνεται στην ευρύτερη διασύνδεση της πρωτογενούς παραγωγής με τη μεταποίηση, στη στήριξη των αγροτικών επιχειρήσεων κατά την εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και στην εφαρμογή μεθόδων διαχείρισης του παραγωγικού κεφαλαίου με σεβασμό προς τη φύση, τη βιοποικιλότητα, την απασχόληση και τις ευρύτερες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες στις αγροτικές περιοχές καθώς και την προστασία του παραδοσιακού τοπίου και της αγροτικής υπαίθρου.

4. Εμπορικές ανταλλαγές Ελλάδας - Βαυαρίας

Η Βαυαρία κατέχει μερίδιο 23,85% επί του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών προς τη Γερμανία, οι οποίες ανήλθαν σε 2,229 δις ευρώ (αύξηση +4,9% έναντι 2019).

Οι ελληνικές εισαγωγές από τη Βαυαρία ανήλθαν το 2020 σε 581 εκατ. ευρώ, έναντι 618,7 εκατ. το 2019, σημειώνοντας μείωση κατά -6,1%. Το 9,5% των συνολικών μας εισαγωγών από τη Γερμανία προήλθε από τη Βαυαρία. Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τα βασικά μεγέθη των διμερών εμπορικών ανταλλαγών Ελλάδας – Βαυαρίας.

Διμερές εμπόριο Ελλάδα / Βαυαρία (€ εκατ.)	2020	2019	Μεταβολή %
Όγκος Εμπορίου	1.112,8	1.114,7	-0,17
Εξαγωγές προς Βαυαρία	531,8	496	7,2
Εισαγωγές από Βαυαρία	581	618,7	-6,1
Εμπορικό ισοζύγιο	-49,2	-122,7	-59,9

εξάγουμε Ελλάδα

Σημαντική αύξηση των εξαγωγών παρατηρείται κυρίως σε φρούτα και καρπούς (66,32%), λίπη και λάδια (53,47%), ενώ τα τεχνουργήματα από σίδηρο και οι ηλεκτρικές μηχανές και συσκευές καταγράφουν σημαντική μείωση κατά -25% και -10% αντίστοιχα.

Οι 12 βασικότερες σε αξία κατηγορίες προϊόντων αντιστοιχούν στο 81,4% των συνολικών εξαγωγών της Ελλάδας προς τη Βαυαρία. Τα βασικότερα προϊόντα που εισήγαγε η Βαυαρία από την Ελλάδα το 2020 αναλύονται σε διψήφια δασμολογική κατηγορία στον ακόλουθο πίνακα.

	Εξαγωγές Ελλάδας προς Βαυαρία: διψήφια δασμολογική κατηγορία προϊόντων	Αξία σε εκατ. ευρώ	% επί συνόλου	% Μεταβολή έναντι 2019
1	08 Καρποί και φρούτα	85,77	16,0	66,32%
2	76 Αργίλιο και τεχνουργήματα από αργίλιο	78,36	14,7	-4,35%
3	85 Μηχανές, συσκευές και υλικά ηλεκτρικά	61,84	11,6	-10,36%
4	04 Γαλακτοκομικά, αυγά, μέλι, προϊόντα βρώσιμα ζωικής προέλευσης που δεν περιλαμβάνονται αλλού	48,77	9,1	12,19%
5	30 Φαρμακευτικά προϊόντα	44,91	8,4	8,64%
6	07 Λαχανικά, φυτά βρώσιμα	23,39	4,4	7,89%
7	20 Παρασκευάσματα λαχανικών, καρπών και φρούτων	22,80	4,3	20,89%
8	15 Λίπη και λάδια ζωικά ή φυτικά	16,13	3,0	53,47%
9	49 Προϊόντα εκδοτικών οίκων, γραφικές τέχνες	16,05	3,0	-10,39%
10	61 Ενδύματα, πλεκτά	13,73	2,6	5,53%
11	39 Πλαστικές ύλες και τεχνουργήματα από αυτές	13,71	2,6	-2,28%
12	73 Τεχνουργήματα από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα	8,97	1,7	-25,81%

Τα 15 βασικότερα προϊόντα που εξήγαγε η Ελλάδα στη Βαυαρία το 2020 αναλύονται σε τετραψήφια δασμολογική κατηγορία στον ακόλουθο πίνακα.

	Εξαγωγές Ελλάδας προς Βαυαρία: τετραψήφια δασμολογική κατηγορία προϊόντων	Αξία σε εκατ. ευρώ	% επί συνόλου
0406	Τυριά και ηχημένο γάλα για τυρί	44,46	8,32
3004	Φάρμακα	40,53	7,58
7601	Αργίλιο σε ακατέργαστη μορφή	37,38	7,00
0809	Βερίκοκα, κεράσια, ροδάκινα, δαμάσκηνα και αγριοδαμάσκηνα, νωπά	33,08	6,19
8507	Ηλεκτρικοί συσσωρευτές	19,23	3,60
0806	Σταφύλια, νωπά ή ξηρά	18,06	3,38
0810	Άλλοι καρποί και φρούτα νωπά	17,19	3,22
7606	Πλάκες, ταινίες και φύλλα, από αργίλιο, με πάχος που υπερβαίνει τα 0,2 mm	17,13	3,21
0709	Άλλα λαχανικά, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη	15,11	2,83
8544	Σύρματα, καλώδια και άλλοι αγωγοί με ηλεκτρική μόνωση	14,74	2,76
1509	Ελαόλαδο και τα κλάσματά του	14,59	2,73
4911	Άλλα έντυπα, στα οποία περιλαμβάνονται και οι εικόνες, εικόνες χαρακτηριστικές και οι φωτογραφίες	14,59	2,73
8523	Δίσκοι, ταινίες, διατάξεις αποθήκευσης με ημιαγωγό, «έξυπνες κάρτες» κ.λπ.	11,63	2,18
2005	Άλλα λαχανικά παρασκευασμένα ή διατηρημένα αλλιώς παρά με ξίδι	10,86	2,03
0805	Εσπεριδοειδή, νωπά ή ξηρά	8,76	1,64

Τα βασικότερα **προϊόντα που εξήγαγε η Ελλάδα στη Βαυαρία** το 2020 αναλύονται σε οκταπήφια δασμολογική κατηγορία στον ακόλουθο πίνακα.

	Εξαγωγές Ελλάδα προς Βαυαρία: οκταπήφια δασμολογική κατηγορία προϊόντων	Αξία σε εκατ. ευρώ
1	04069032 Φέτα	39,13
2	76012020 Αργίλιο, πλάκες και μπιγιέτες (κολώνες)	37,38
3	30049000 Φάρμακα άλλα	34,12
4	08092900 Βερίκοκα, κεράσια, ροδάκινα άλλα	25,24
5	85072020 Συσσωρευτές με μόνυδρο με υγρό ηλεκτρολύτη	19,19
6	08061010 Σταφύλια επιτραπέζια	17,87
7	49119900 Έντυπα άλλα	14,59
8	15091020 Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο	14,10
9	08101000 Διαλύματα (για χρώματα)	12,88
10	85235200 Έξυπνες κάρτες (smart cards)	11,39
11	07092000 Σπαράγγια	10,43
12	76061220 Κράματα αργιλίου βαμμένα, βερνικωμένα ή επενδυμένα με πλαστική ύλη	10,11
13	20057000 Ελιές	9,51
14	76061293 Κράματα αργιλίου βαμμένα, βερνικωμένα ή επενδυμένα με πλαστική ύλη 3 mm ή περισσότερο αλλά κατώτερο των 6 mm	7,69
15	20019065 Ελιές	6,62

Ός προς τα 15 βασικότερα **προϊόντα που εισήγαγε η Ελλάδα από τη Βαυαρία** το 2020, σημαντική αύξηση καταγράφεται στα πλαστικά προϊόντα, στον μηχανολογικό εξοπλισμό και στα μέταλλα, ενώ μείωση παρατηρείται στα ενδύματα και στα τρόφιμα/προϊόντα διατροφής.

Εισαγωγές Ελλάδας από Βαυαρία: τετραπήφια κατηγορία προϊόντων	Αξία σε εκατ. ευρώ	% επί συνόλου
8703 Επιβατικά αυτοκίνητα και άλλα αυτοκίνητα οχήματα (για μεταφορά προσώπων)	81,48	13,98
0406 Τυριά και πηγμένο γάλα για τυρί	48,60	8,34
8422 Πλυντήρια πιάτων, μηχανές και συσκευές	22,61	3,88
0201 Κρέατα βοοειδών, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη	14,60	2,50
3004 Φάρμακα	12,82	2,20
8708 Μέρη και εξαρτήματα των αυτοκινήτων οχημάτων των κλάσεων 8701 μέχρι 8705	12,15	2,08
8471 Αυτόματες μηχανές επεξεργασίας πληροφοριών και μονάδες (στοιχεία) αυτών	10,25	1,76
9022 Συσκευές ακτίνων Χ και συσκευές που χρησιμοποιούν τις ακτινοβολίες	10,11	1,73
8516 Θερμαντήρες νερού και συσκευές, ηλεκτρικές συσκευές για τη θέρμανση	9,05	1,55
0401 Γάλα και κρέμα γάλακτος (ανθόγαλα) που δεν είναι συμπυκνωμένα και δεν περιέχουν ζάχαρη ή άλλα γλυκαντικά	8,27	1,42
0402 Γάλα και κρέμα γάλακτος (ανθόγαλα), συμπυκνωμένα ή με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών	8,20	1,41
9018 Όργανα και συσκευές για την ιατρική, τη χειρουργική, την οδοντιατρική ή την κτηνιατρική	8,09	1,39
8421 Μηχανές και συσκευές φυγόκεντρες	7,80	1,34
9503 Τρίκυκλα, σκούτερ, ποδοκίνητα αυτοκίνητα και παρόμοια τροχοφόρα παιχνίδια. Αμαξάκια για κούκλες. Κούκλες. Άλλα παιχνίδια για παιδιά.	7,72	1,32
3920 Άλλες πλάκες, φύλλα, μεμβράνες, ταινίες και λουριδές, από πλαστικές ύλες	7,60	1,30

Από τα ανωτέρω στατιστικά στοιχεία προκύπτει ότι το ομοσπονδιακό κρατίδιο της Βαυαρίας αποτελεί τον μεγαλύτερο εμπορικό εταίρο της Ελλάδας, με δεύτερη τη Βόρεια Ρηνανία – Βεστροφάλια (17,4%) και τρίτη τη Βάδη Βυρτεμβέργη (15,1%). Επισημαίνουμε, ότι η Βαυαρία μαζί με τη Βάδη Βυρτεμβέργη, τα κρατίδια δηλαδή που αποτελούν την περιφέρεια αρμοδιότητας του Γραφείου μας, απορροφούν αθροιστικά 39% των εξαγωγών μας προς τη Γερμανία. Ωστόσο, οι εξαγωγές μας προς τη Βαυαρία το 2020 αντιστοιχούν μόλις στο 0,3% των συνολικών εισαγωγών του κρατιδίου. Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία Α' τριμήνου 2021, η ανοδική πορεία των εξαγωγών μας προς τη Βαυαρία συνεχίστηκε, καθώς ανήλθαν σε 141,37 εκατ. ευρώ παρουσιάζοντας αύξηση 20,7%. Στο

αντίστοιχο χρονικό διάστημα οι συνολικές εισαγωγές Βαυαρίας αυξήθηκαν σχεδόν 8% σε 51 δις ευρώ, έναντι 47,24 δις ευρώ το Α' τρίμηνο 2019.

Αξιοσημείωτη είναι κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα η πολύ μεγάλη πτώση - 27,2% των εισαγωγών (1 δις ευρώ) Βαυαρίας από το Ηνωμένο Βασίλειο, η οποία οφείλεται στις επιπτώσεις του BREXIT. Αναλυτικότερα, σημαντική μείωση παρουσιάζουν οι εισαγωγές από τη Βρετανία σε κατηγορίες προϊόντων ελληνικού ενδιαφέροντος και με αξιόλογες πωλήσεις στη Βαυαρία, όπως τα φαρμακευτικά προϊόντα (-64%), ενδύματα (-56%), προϊόντα αλουμινίου (-47%), παρασκευασμένα τρόφιμα (-56%), φρούτα και καρποί (-64%) και γαλακτοκομικά, τυρί και μέλι (-89%).

Η εξέλιξη αυτή αποτελεί σημαντική ευκαιρία για περαιτέρω διείσδυση των ελληνικών προϊόντων στη Βαυαρία στις ανωτέρω κατηγορίες.

Σημαντική παράμετρος των οικονομικών μας ανταλλαγών με τη Βαυαρία αποτελούν και οι επενδύσεις γερμανικών εταιρειών που εδρεύουν στο εν λόγω κρατίδιο, οι οποίες καταλαμβάνουν σημαντικό μέρος επί του συνόλου των γερμανικών επενδύσεων στη χώρα μας, αλλά και οι πολυάριθμες εύρωστες μικρομεσαίου, για τα γερμανικά δεδομένα, μεγέθους επιχειρήσεις, οι οποίες διαθέτουν υψηλή τεχνολογία, εξειδίκευση και διεθνή εμπειρία, που έχουν επενδύσει στη χώρα μας, ή έχουν συνάψει επιχειρηματικές συμφωνίες με σημαντικές ελληνικές επιχειρήσεις.

5. Προοπτικές συνεργασίας

Η Βαυαρία φιλοξενεί τόσο πολυεθνικές εταιρείες – κολοσσούς, όπως οι Adidas, Allianz, Audi, BMW, MTU Aero Engines, MAN, SAP, Munich Re και Siemens, όσο και πολυάριθμες ΜΜΕ κατά κύριο λόγο στους κλάδους της αυτοκινητοβιομηχανίας/μηχανολογικού εξοπλισμού, των νεοφυών/καινοτόμων επιχειρήσεων, της πληροφορικής, του εμπορίου και των υπηρεσιών (ασφαλιστικές και τραπεζικές υπηρεσίες), οι οποίες διαθέτουν υψηλή τεχνολογία και τεχνογνωσία, διεθνή εξειδίκευση και εμπειρία. Διαθέτει εξάλλου 17 άριστα οργανωμένα clusters ανά τομέα δραστηριότητας και αποτελεί έναν πόλο έλξης σημαντικών επενδυτικών κεφαλαίων, νεοφυών και καινοτόμων επιχειρήσεων και επιστημονικού δυναμικού υψηλής εξειδίκευσης.

Επιπρόσθετα, η Βαυαρία διαθέτει πολύ καλές υποδομές σε δίκτυα (τηλεπικοινωνίες και ενέργεια), ενώ δαπανά 3,2% του ΑΕΠ της, το υψηλότερο δηλαδή ποσοστό στη Γερμανία, για τη χρηματοδότηση και προώθηση της έρευνας και της τεχνολογίας. Παράλληλα κατέχει την πρώτη θέση στη Γερμανία ως τουριστικός προορισμός,

ενώ διαθέτει και δύο εκθεσιακά κέντρα, στο Μόναχο και στη Νυρεμβέργη, με μεγάλη διεθνή εμβέλεια.

Το ομοσπονδιακό κρατίδιο της Βαυαρίας αποτελεί έναν σημαντικό εμπορικό εταίρο της Ελλάδας, ωστόσο, υφίστανται σημαντικά περιθώρια βελτίωσης καθώς και ανάπτυξης της επιχειρηματικής συνεργασίας μεταξύ ελληνικών και βαυαρικών επιχειρήσεων, τόσο στους «παραδοσιακούς» τομείς, όπως των τροφίμων – ποτών και αγροδιατροφικών προϊόντων, όσο και σε κλάδους τεχνολογίας αιχμής που εμφανίζουν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και επαρκή συμπληρωματικότητα, όπως ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, φαρμακοβιομηχανίας, ηλεκτρικών μηχανών και προϊόντων ηλεκτροτεχνίας, καλλυντικών και χημικής βιομηχανίας και ICT.

Τα ανωτέρω καταδεικνύουν τα σημαντικά περιθώρια βελτίωσης που έχουν οι ελληνικές εξαγωγές στη Βαυαρία καθώς και της δυνατότητας ανάπτυξης της επιχειρηματικής συνεργασίας μεταξύ ελληνικών και βαυαρικών επιχειρήσεων. Σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη των ελληνοβαυαρικών επιχειρηματικών συνεργασιών μπορεί να διαδραματίσει το υψηλού επιπέδου επιστημονικό δυναμικό της χώρας μας στη Βαυαρία και αφετέρου η ανάπτυξη δεσμών συνεργασίας και επικοινωνίας μεταξύ ελληνικών και βαυαρικών ερευνητικών φορέων και ιδρυμάτων.

ΠΙΝΔΟΣ Α.Π.Σ.Ι.: Καινοτόμες μέθοδοι εκτροφής κοτόπουλων για την παραγωγή προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας

Ολοκληρώθηκε με επιτυχία η υβριδική ημερίδα με θέμα «**ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΚΤΡΟΦΗΣ ΚΟΤΟΠΟΥΛΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ**» που διοργανώθηκε από το Εργαστήριο Βιοχημείας του Τμήματος Χημείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, το Εργαστήριο Ανοσολογίας του Ελληνικού Ινστιτούτου Παστέρ και τον Αγροτικό Πτηνοτροφικό Συνεταιρισμό «**Η ΠΙΝΔΟΣ**».

Κατά τη διάρκεια της προβλήθηκαν τα σημαντικά ευρήματα του ερευνητικού έργου «Π.Ι.Ν.Δ.Ο.Σ.»: «Πρωτοποριακοί Ιχνηλάτες ως Νέοι Δείκτες Ορισμού Συστημάτων Ελεύθερης Βοσκής».

Οι ερευνητικές ομάδες που συμμετείχαν, παρουσίασαν νέους βιο-δείκτες (βιοχημικούς και ανοσολογικούς) που επαληθεύουν τη γνησιότητα του τρόπου εκτροφής κοτόπουλων Ελεύθερης Βοσκής. Με τη διαρκώς αυξανόμενη ζήτηση των τελευταίων ετών από τους καταναλωτές για κοτόπουλα Ελεύθερης Βοσκής και με διακριτή την υψηλότερη διατροφική αξία και χαρακτηριστική γεύση, τα παραπάνω ευρήματα απαντούν στην απαίτηση του σύγχρονου ανθρώπου για άμεση ενημέρωση, πληροφόρηση και προηγμένους γρήγορους ελέγχους κατά την παραγωγή των τροφίμων, ακόμη και σε πραγματικό χρόνο.

Η Πρόεδρος του Τμήματος Χημείας, Καθηγήτρια **κ. Μαρία Λουλούδη** τόνισε κατά την έναρξη της ομιλίας τη μακροχρόνια και πολυεπίπεδη συνεργασία της εταιρίας ΠΙΝΔΟΣ Α.Π.Σ.Ι. με το τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Ο Ομότιμος Καθηγητής Τμήματος Χημείας **κ. Δημόκριτος Τσουκάτος**, Επιστημονικός Υπεύθυνος και Συντονιστής του έργου υπογράμμισε τη σημασία ανάπτυξης μετρήσιμων και αντικειμενικών δεικτών που θα λειτουργήσουν συμπληρωματικά με αντίστοιχα εθνικά και διεθνή πρότυπα και βάσει της αντίστοιχης νομοθεσίας.

Κατά την παρέμβασή του ο Καθηγητής Τμήματος Χημείας **κ. Βασίλης Τσίκαρης** τόνισε, πώς οι σύγχρονοι τρόποι εκτροφής κοτόπουλων συχνά ενσωματώνουν ορισμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά από την παραδοσιακή οικόσιτη πτηνοτροφία.

Επιπλέον, σημαντική ήταν η παρέμβαση της **Δρ. Πηγής Λυμπερή**, Διευθύντρια Ερευνών, Ελληνικό Ινστιτούτο ΠΑΣΤΕΡ, η οποία παρουσίασε επιστημονικά στοιχεία για τη σημαντικά καλύτερη φυσική ανοσία που διαθέτουν τα κοτόπουλα Ελεύθερης Βοσκής, όπως πιστοποιήθηκε από τους αντίστοιχους ανοσολογικούς δείκτες.

Συμπληρωματικά με το έργο Π.Ι.Ν.Δ.Ο.Σ. η ερευνητική ομάδα του Καθηγητή **κ. Γιάννη Δεληγιαννάκη** παρουσίασε μια σειρά νέων τεχνολογιών για την ανάπτυξη προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας από απόβλητα πτηνοτροφείου.

Από την πλευρά της ΠΙΝΔΟΣ ο **κ. Γιάννης Πατούνας**, Προϊστάμενος Μελετών & Ανάπτυξης μετέφερε τη δέσμευση της Διοίκησης και της Γενικής Διεύθυνσης του Συνεταιρισμού, για τη συνέχιση και διεύρυνση της συνεργασίας με όλους τους παραπάνω ερευνητικούς φορείς, με στόχο τη δημιουργία νέων ποιοτικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας που θα συμβάλουν στην ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας και συνολικά της ελληνικής οικονομίας.

Στόχος της συνεργασίας αυτής είναι η ανάπτυξη μεθόδων, μηχανισμών και εργαλείων εξακρίβωσης της γνησιότητας της εκτροφής κοτόπουλων Ελεύθερης Βοσκής και προστασίας των καταναλωτών από απάτη ή νοθεία σε τρόφιμα υψηλής προστιθέμενης αξίας, ένα φαινόμενο που παρατηρείται συχνά. Με τον τρόπο αυτό, προστατεύονται με ποιοτικό και υγιεινό τρόπο τα πτηνοτροφικά προϊόντα που προέρχονται από συστήματα εκτροφής πιο συμβατά με την ευζωία των ορνίθων και περισσότερο φιλικά προς το περιβάλλον.

Λίγα λόγια για τον Α.Π.Σ.Ι «Η ΠΙΝΔΟΣ»

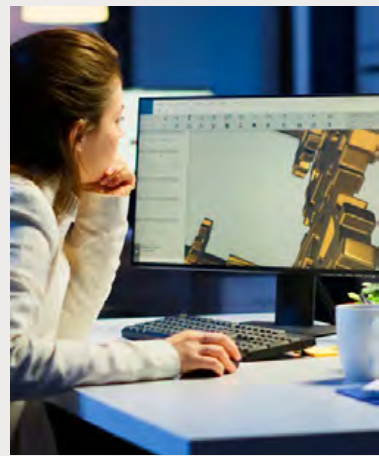
Ο Α.Π.Σ.Ι «Η ΠΙΝΔΟΣ» είναι ο μεγαλύτερος Συνεταιρισμός στην Ελληνική Πτηνοτροφία, διαγράφοντας μια συνεχώς ανοδική πορεία στην ελληνική, αλλά και διεθνή αγορά. Η «ΠΙΝΔΟΣ» έχει ως βασικό στόχο τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας και της διατροφικής αξίας των προϊόντων της. Για την επίτευξη αυτού του στόχου ολοκληρώνει την υλοποίηση καινοτόμου ερευνητικού προγράμματος με τίτλο «Πρωτοποριακοί Ιχνηλάτες ως Νέοι Δείκτες Ορισμού Συστημάτων «Ελεύθερης Βοσκής» σε συνεργασία με το Εργαστήριο Βιοχημείας του Τμήματος Χημείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και το Εργαστήριο Ανοσολογίας του Ελληνικού Ινστιτούτου Παστέρ, στο πλαίσιο της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» που εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» (ΕΠΑνΕΚ) 2014-2020.

LET'S EXPORTGREECE

εξάγουμε Ελλάδα

THE NEWSLETTER

εγγραφή

Πληροφορίες / Συνδρομές:

sales@sayyescomm.gr

Δελτία Τύπου:

media@sayyescomm.gr

Τηλέφωνο επικοινωνίας:

+30 210 22 41 770

Εκδότης:
sayes
communications

